

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Forhandlingerne om fornyelse af de pr. 1. marts 1975 udløbne kollektive overenskomster er hidtil forløbet efter de sædvanlige regler med forhandlinger direkte mellem parterne og forhandlinger under medvirken af statens forligsinstitution. Som det er bekendt, er det lykkedes at opnå enighed om de fleste specielle spørgsmål, ligesom der er sket en tilnærmelse for så vidt angår visse af de generelle spørgsmål.

Under de afsluttende forhandlinger er det imidlertid ikke lykkedes at nærme parterne så meget til hinanden, at forligsmanden har fundet grundlag for at fremsætte et mæglingforslag. Den 4. marts måtte forligsmanden således orientere statsministeren om, at en af ham til parterne udleveret skitse til fornyelse af de pågældende overenskomster var blevet afvist af begge parter. Samtidig gjorde forligsmanden statsministeren bekendt med indholdet af denne skitse og oplyste, at han agtede at opgive mæglingen. Derefter besluttede forligsmanden efter rådslagning med de øvrige forligsmænd i henhold til mæglingslovens § 4, stk. 5, at udsætte de varslede konflikter i 14 dage, således at arbejdsstandsninger tidligst kan træde i kraft den 22. marts 1975.

Situationen er således den, at forligsmanden har opgivet videre mægling, og arbejdsstandsningerne truer med at træde i kraft den 22. marts 1975.

Det betyder, at vitale samfundsfunktioner og væsentlige dele af erhvervslivet vil gå i stå. De samlede konflikter vil omfatte et meget betydeligt antal virksomheder og henvend 300.000 lønmodtagere.

Regeringen tør ikke tage ansvaret for de uoverskuelige følger, som en iværksættelse af de varslede konflikter vil få for landets økonomiske situation. Det er en situation, som regeringen finder det uomgængeligt nødvendigt at gribe ind over for, hvorfor regeringen anser det for påkrævet at søge iværksættelsen af de varslede konflikter undgået ad lovgivningens vej.

Det er samtidigt — ikke mindst i den nuværende beskæftigelsessituation — nødvendigt, at der tilvejebringes en politisk løsning aldeles omgående, der kan skabe sikkerhed i erhvervslivet omkring de fremtidige økonomiske betingelser.

Det har ved forslagens udarbejdelse været regeringen magtpåliggende, at det foreslåede indgreb i arbejdsmarkedets forhold sker på en sådan måde, at der mindst muligt ændres i det af parterne opbyggede overenskomstersystem.

I overensstemmelse hermed er det fundet rigtigt, at de ved parternes forhandlinger om overenskomstfornyelse opnåede resultater fuldt ud indgår som bestanddele af de overenskomster, som lovforslaget går ud på at forlænge.

Hvad særlig angår de generelle spørgsmål foreslås det, at indholdet af den af forligsmanden udleverede skitse til fornyelse af overenskomsterne ophøjes til lov, således at den indgår som bestanddel af de forlængede overenskomster. Situationen vil ved forslagens vedtagelse således blive nøjagtig den samme, som hvis forligsmandens skitse var blevet gennemført i form af et vedtaget mæglingforslag.

Regeringen er imidlertid af den opfattelse, at når der gribes ind over for en så væsentlig del af arbejdsmarkedet, vil det være urimeligt ikke at sikre, at fornyelse af overenskomster med senere udløbstidspunkt finder sted efter de samme retningslinjer.

I denne forbindelse er det væsentligt for regeringen at understrege, at der derved bl. a. sikres en ensartet dyrtidsregulering for alle lønmodtagere, — alene med den forskel, der drages af aldersgrænsen 18 år — hvilket der fra mange sider længe har været udtrykt ønske om.

For så vidt angår de grupper af offentligt ansatte m. v., der hidtil har fået dyrtidsregulering med en procentdel af lønnen henvises til bemærkningerne til § 2, stk. 2.

Endelig er det vigtigt at understrege, at dette lovforslag ikke skal ses isoleret, men det må — som det også fremgik af statsministerens redegørelse til folketinget — ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte lovforslag om 0-stilling af pristallet, om avancestop og om udbyttebegrænsning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Forslaget omfatter de overenskomster, der er op sagt til udløb den 1. marts (martsoverenskomsterne).

Forslaget går ud på en forlængelse af disse overenskomster indtil den 1. marts 1977. Den foreslåede forlængelse for 2 år er i overensstemmelse med tidligere praksis.

Forlængelsen af overenskomsterne skal efter forslaget *dels* ske med de ændringer, om hvilke der inden lovens ikrafttræden er opnået enighed mellem